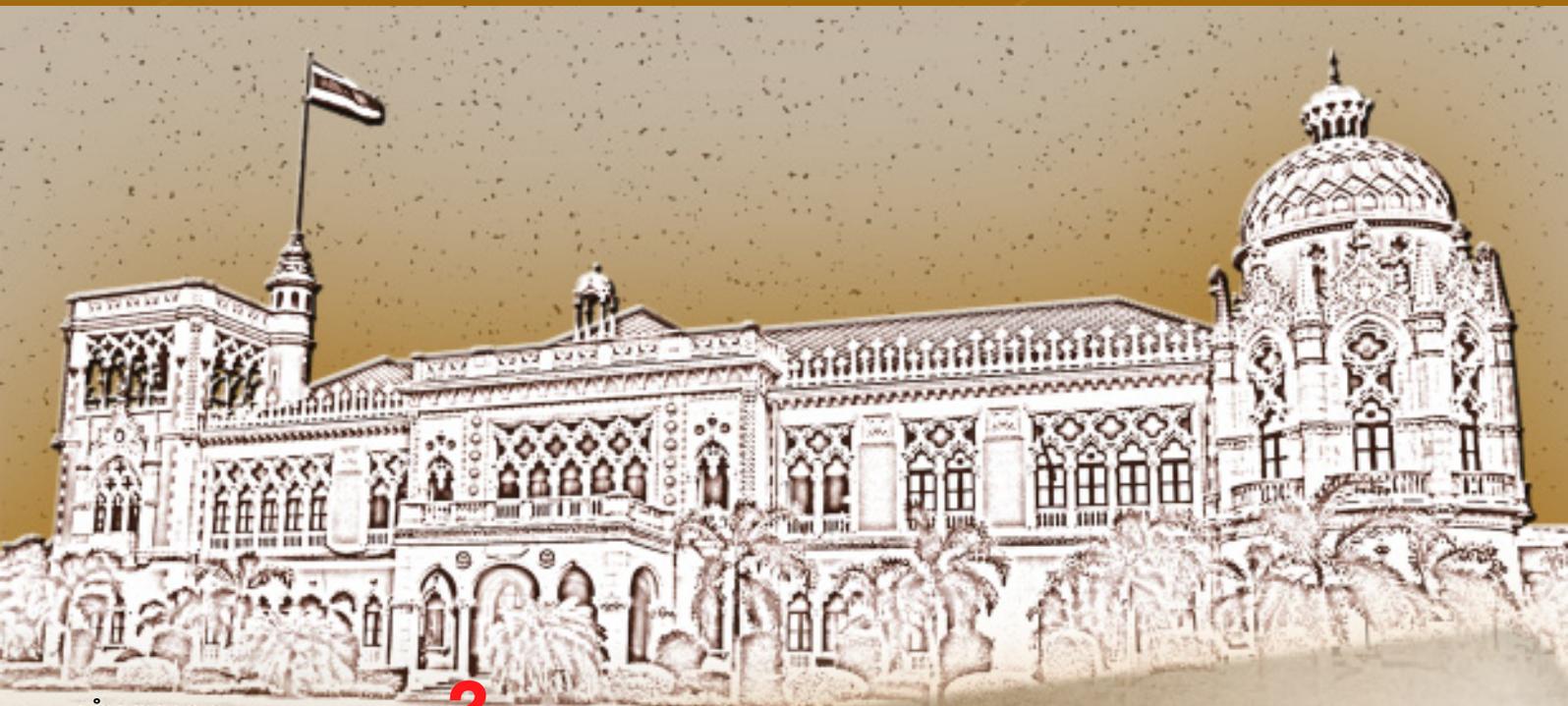

จดหมายข่าว

สขร.

ปีที่ 6 ฉบับที่ 18 เดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2547

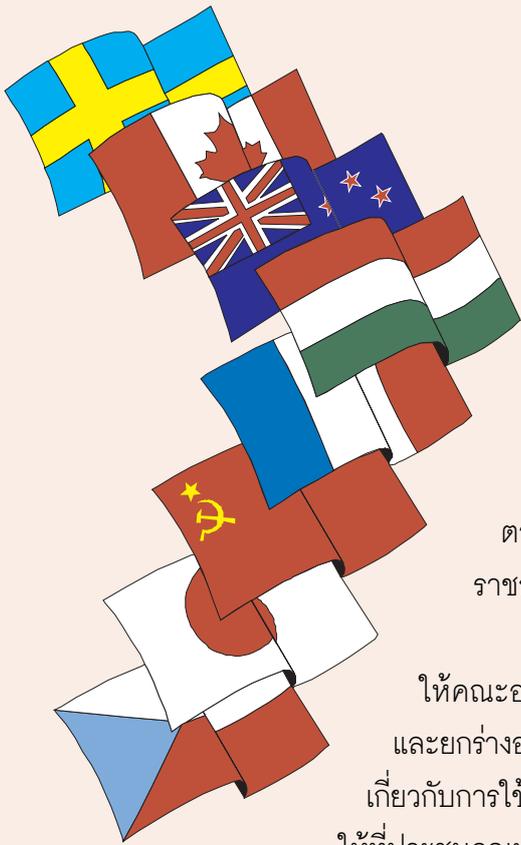

นำมาบอก	2
การประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ ครั้งที่ 6/2547	
บทความพิเศษ	3
คำวินิจฉัยและพลพูกพันตามคำวินิจฉัย	
บอกเล่าก้าวไกล	11

■ เรื่องอุทธรณ์

- คำวินิจฉัยที่ สค 87/2547 7
อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
สัญญาจ้างงานซ่อมแซมถนนลูกครึ่ง
- คำวินิจฉัยที่ สค 98/2547 8
อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
รายชื่อผู้เข้าสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์
เพื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

การประชุมคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ

ครั้งที่ 6/2547 เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2547

ในการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ 6/2547 เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2547 ได้มีมติที่ควรนำมาเผยแพร่ให้ทราบ ดังนี้

1. การพิจารณาออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดสิทธิของคนต่างด้าวตามมาตรา 9 และมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ และยกร่างอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาในภาพรวมของกฎหมายข้อมูลข่าวสารฯ เกี่ยวกับการใช้สิทธิของคนต่างด้าวที่นอกเหนือจากมาตรา 9 โดยให้เสนอเป็นหลักการให้ที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาก่อน

2. การพิจารณากรณีกระทรวงยุติธรรมขอให้ออกกฎกระทรวงตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ เพื่อให้กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีต้องปฏิบัติตามมาตรา 23 ซึ่งบังคับให้หน่วยงานต้องนำข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เสนอแนะให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพกำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามนัยมาตรา 15 (5) และมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ และระเบียบรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2544 ซึ่งน่าจะเพียงพอให้การสร้างความมั่นใจแก่พยานในขณะนี้ ซึ่งยังไม่จำเป็นต้องออกกฎกระทรวงตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ เพื่อให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีต้องปฏิบัติตามมาตรา 23 แต่ถ้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติจึงมาหารือกันอีกครั้ง

3. การเผยแพร่ภาพของสื่อมวลชนในลักษณะที่เป็นการล่วงละเมิดความเป็นอยู่ส่วนตัวตามรัฐธรรมนูญและสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลของเหยื่ออาชญากรรม

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติและสื่อมวลชนต่างๆ มาประชุมหารือเพื่อพิจารณหาแนวทางหรือมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

บรรณาธิการ

สปร. เป็นหน่วยงานวิชาการและธุรการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีหน้าที่ในการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

คำวินิจฉัยและ:พลผูกพัน ตามคำวินิจฉัย

1. ผลผูกพันของคำวินิจฉัยที่มีต่อหน่วยงานของราชการ

1.1 หลักการคำวินิจฉัยเป็นที่สุด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กวจ.) แต่งตั้งขึ้นตามสาขาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารราชการดังที่บัญญัติไว้ตามมาตรา 35 วรรคสอง มีอำนาจหน้าที่พิจารณา วินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟัง คำคัดค้านตามมาตรา 17 และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25 ประการสำคัญในมาตรา 37 วรรคสองยังกำหนดต่อไปด้วยว่า “คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด”

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากที่มาและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารซึ่งเป็นองค์กรผู้เชี่ยวชาญที่มีความเป็นอิสระ องค์กรทำงานนี้เป็นองค์กรเพียงเป็นที่นิยมกัน อย่างกว้างขวางในสมัยใหม่ที่เรียกกันทั่วไปว่า “Independent Regulating Bodies” ในการทำหน้าที่ จะมีความเป็นอิสระไม่อยู่ภายใต้การครอบงำขององค์กรอื่น

“หลักการคำวินิจฉัยเป็นที่สุด” จึงเป็นหลักการตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เมื่อพิจารณา ถึงที่มาและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร “หลักการคำวินิจฉัย เป็นที่สุด” หมายถึง เป็นที่สุดในแง่เนื้อหาว่า เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร วินิจฉัยอุทธรณ์โดยชี้ว่าหนักผลดีเสียของการเปิดเผยข้อมูลแล้ว เนื้อหาของคำวินิจฉัยในการชี้แจง น้ำหนักถือเป็นที่สุด การทบทวนคำวินิจฉัยจึงต้องทบทวนในเรื่องวิธีการทำคำวินิจฉัยว่าไม่ชอบด้วย วิธีพิจารณา ไม่ใช่ทบทวนในแง่เนื้อหา

เมื่อพิจารณาถึงที่มาและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอยู่ในฐานะองค์กรผู้เชี่ยวชาญซึ่ง เป็นอิสระไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจบังคับบัญชาของฝ่ายบริหารและไม่ต้องรับผิดชอบต่อผู้ใด ดังนั้น ในแง่ ของการวินิจฉัยคำสั่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว จึงน่าจะได้รับการวินิจฉัยจากองค์กรที่เป็นกลาง และมีความเชี่ยวชาญดีแล้ว อีกทั้งองค์กรดังกล่าวก็เป็นองค์กรอิสระที่ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของ องค์กรอื่น ดังนั้น หลักการคำวินิจฉัยเป็นที่สุด จึงน่าจะเป็นหลักการตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย การเป็นที่สุดหมายถึงเป็นที่สุดในแง่เนื้อหาว่า เมื่อชี้แจงน้ำหนักผลดีเสียของการเปิดเผยข้อมูลแล้วถือเป็นที่สุดไม่มีองค์กรใดที่จะมาทบทวนได้ การทบทวนจึงต้องทบทวนในเรื่องวิธีการทำคำวินิจฉัยว่าไม่ ชอบด้วยวิธีพิจารณาอย่างไร ไม่ใช่ทบทวนในแง่เนื้อหา

ดังนั้น การที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา 37 วรรคสอง บัญญัติให้คำวินิจฉัย ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นที่สุดนั้น คำว่า “คำวินิจฉัยเป็นที่สุด” ในที่นี้ เมื่อพิจารณาในแง่หน่วยงานของรัฐ ตามสายงานบริหารจึงถือว่ายุติ หน่วยงานของรัฐไม่สามารถ

ที่จะใช้สิทธิโต้แย้งไปยังหน่วยงานอื่นได้อีก นอกจากนั้น ยังมีผลผูกพันผู้ขอข้อมูลด้วย ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีคำวินิจฉัยยืนตามหน่วยงานของรัฐที่ได้มีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คำวินิจฉัยดังกล่าวย่อมผูกพันในแง่เนื้อหา หากผู้ขอข้อมูลประสงค์จะใช้สิทธิทางศาลปกครองต่อไป ศาลปกครองย่อมวินิจฉัยได้แต่ เฉพาะประเด็นกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ แต่ไม่สามารถก้าวล่วงไปใช้ดุลยพินิจในแง่เนื้อหาได้ เพราะหากเปิดโอกาสให้ศาลปกครอง ใช้ดุลยพินิจในแง่เนื้อหาแล้วจะเป็นการก้าวก้าวอำนาจบริหาร

1.2 ผลผูกพันของการเป็นที่สุด

(1) ผลผูกพันหน่วยงานของรัฐ

ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ วินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลตามที่มีการอุทธรณ์ คำวินิจฉัยเป็นที่สุดในฝ่ายบริหารซึ่งผูกพันหน่วยงานของรัฐให้ต้องปฏิบัติตาม ไม่สามารถใช้สิทธิโต้แย้งไปยังหน่วยงานเพื่อให้ทบทวนดุลยพินิจดังกล่าวอื่นได้อีก

(2) ผลผูกพันผู้อุทธรณ์

ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ วินิจฉัยไม่ให้เปิดเผยข้อมูลตามที่มีการอุทธรณ์ คำวินิจฉัยเป็นที่สุดผูกพันผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จะใช้สิทธิโต้แย้งไปยังศาลปกครองให้ทบทวนได้เฉพาะวิธีการทำคำวินิจฉัยไม่ชอบด้วยวิธีพิจารณาความอย่างไรเท่านั้น แต่ไม่สามารถอุทธรณ์ในเรื่องเนื้อหาว่าคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ชั่งน้ำหนักไม่ถูกต้องเนื่องจาก หากให้ศาลปกครองทบทวนเนื้อหาที่เท่ากับเป็นการก้าวก้าวอำนาจบริหาร

โดยที่ผลของคำวินิจฉัยที่ถือเป็นที่สุดดังกล่าวมิได้มีผลตามกฎหมายเหมือนอย่างคำพิพากษาของศาลถึงที่สุด แต่คำวินิจฉัยเป็นที่สุดในฝ่ายบริหารซึ่งผูกพันหน่วยงานของรัฐให้ต้องปฏิบัติตาม ไม่สามารถใช้สิทธิโต้แย้งไปยังหน่วยงานเพื่อให้ทบทวนดุลยพินิจดังกล่าวอื่นได้อีก

เนื่องจากแนวทางและขั้นตอนในการบังคับให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ไม่ได้บัญญัติให้อำนาจสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการไว้อย่างชัดเจนหรือกำหนดบทลงโทษไว้ไม่ว่าจะเป็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หรือความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีก็เฉพาะแต่กรณีการที่หน่วยงานของรัฐละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 32 ที่บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้บุคคลใด มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้”

ซึ่งจะต้องรับโทษตามมาตรา 40 “ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่สั่งตามมาตรา 32 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” ประกอบกับคณะกรรมการตามกฎหมายไม่ได้มีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐจึงมักเกิดปัญหาในการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยฯ ว่า หน่วยงานของรัฐตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ไม่ยอมปฏิบัติตามคำวินิจฉัย รวมถึงมิได้เร่งรัดดำเนินการตามคำวินิจฉัยในเวลาอันควร ดังนั้น จึงควรมีกฎหมายในเรื่องนี้ให้ชัดเจนให้อำนาจคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ตนพิจารณาได้

มติคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

1.3 ผลของการไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย

1. ผลในทางอาญา

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ไม่มีบัญญัติให้อำนาจสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ และไม่มีการกำหนดบทลงโทษไว้โดยเฉพาะกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย ทั้งในส่วนของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หรือความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งแตกต่างจากกรณีการไม่ปฏิบัติตามมาตรา 32 ที่บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้บุคคลใดมาให้อัยการหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้” ซึ่งจะต้องรับโทษตามมาตรา 40 “ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่สั่งตามมาตรา 32 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ดังนั้น แม้ว่าหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารก็ไม่ต้องรับโทษทางอาญา จึงทำให้การปฏิบัติตามคำวินิจฉัยฯ ขาดประสิทธิภาพและไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

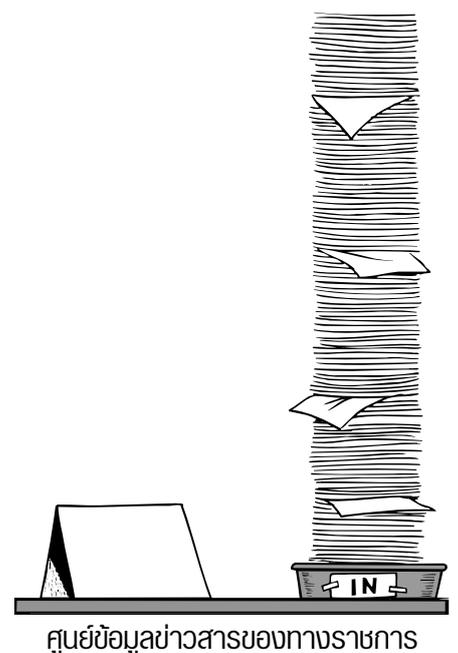
2. ผลในทางวินัย

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ข้าราชการพลเรือนมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาล โดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการ ดังนั้น การไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 จึงมีลักษณะเป็นการกระทำผิดวินัย และอาจต้องทำให้รับโทษทางวินัย เช่น ภาคทัณฑ์ หรือตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน หรือปลดออกหรือถึงขั้นไล่ออก เป็นต้น และตามที่มีมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง “การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540” ลงวันที่ 9 มีนาคม 2542 เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และได้มีมติให้ความเห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการดังกล่าวรวม 4 ข้อ กล่าวคือ

1. เมื่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 28 ได้สอดส่องดูแล พบปัญหาทางปฏิบัติ และให้คำปรึกษา แนะนำ หรือพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนต่อเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐแล้ว ให้เจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยให้เร่งรัดดำเนินการเป็นกรณีด่วนที่สุด

2. เมื่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ประสานขอความร่วมมือในการขอเอกสาร หรือขอทราบข้อเท็จจริงประกอบการดำเนินการเรื่องร้องเรียนหรืออุทธรณ์ ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการเร่งรัดจัดส่งเอกสาร หรือให้ข้อเท็จจริงตามที่ได้รับการประสานขอความร่วมมือ

3. เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ได้มีคำวินิจฉัยและแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้งถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยเคร่งครัดภายใน 7

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

วันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย

4. หากหน่วยงานของรัฐแห่งใดมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือการให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ หรือไม่สามารถดำเนินการได้ภายในกำหนดเวลา ให้แจ้งเหตุผลให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว หากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือไม่สามารถปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ โดยไม่มีเหตุผลที่สมควร ขอให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

ดังนั้น มติของคณะรัฐมนตรีดังกล่าวจึงมีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ต้องปฏิบัติตามและมีผลผูกพันหากหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามก็จะมีผลในทางวินัยและต้องรับผิดชอบในทางวินัยต่อไป

อย่างไรก็ตาม ลักษณะความรับผิดชอบทางวินัยเป็นความรับผิดชอบที่ต้องการความจริงใจและการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานจึงจะมีสภาพบังคับที่ได้ผลดี

3. ผลในทางแพ่ง

กรณีที่หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร นอกจากในประเด็นความรับผิดชอบในทางวินัยและทางอาญาดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว การไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยดังกล่าวอาจเป็นเหตุให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นต้องรับผิดชอบในทางแพ่งด้วย หากการไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้นเหตุให้ผู้ร้อง/ผู้ถูกร้องได้รับความเสียหาย บุคคลดังกล่าวก็อาจมาฟ้องหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐให้รับผิดชอบในทางละเมิดหรือชดเชยค่าสินไหมทดแทนได้ โดยหากเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ยอมปฏิบัติตามคำวินิจฉัย และมีลักษณะเป็นการละเมิดต่อผู้ร้อง กรณีดังกล่าวอยู่ภายใต้บังคับแห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

แม้ว่าในแง่หลักการแล้ว การไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยอาจเข้าลักษณะความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ก็ตาม แต่ในแง่ของการบังคับใช้จะมีปัญหาในเรื่ององค์ประกอบความผิด และประเด็นค่าเสียหายซึ่งโจทก์มีหน้าที่ที่จะต้องพิสูจน์

มติคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

ดำวินิจฉัยที่ สด 87/2547

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับสัญญาจ้างงานซ่อมแซมถนนลูกรัง

❖ ข้อมูลข่าวสารที่ขอ

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลคลองเตย อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี ขอตรวจดูและสำเนาข้อมูลข่าวสาร จำนวน 4 รายการ ประกอบด้วย (1) ข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2546 สมัยที่ 3 ครั้งที่ 2/2546 วันที่ 20 สิงหาคม 2546 (2) ประกาศสอบราคางบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2546 ประเภทรายจ่ายบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมทรัพย์สิน งานซ่อมแซมถนนลูกรัง หมู่ที่ 3 4 และ 10 (3) จำนวนผู้ซื้อเอกสารสอบราคา และผู้ยื่นซองราคาของงานซ่อมแซมถนนลูกรัง หมู่ที่ 3 4 และ 10 และผลของการเปิดซองสอบราคาแต่ละโครงการ และ (4) สัญญาจ้างงานซ่อมแซมถนนลูกรังหมู่ที่ 3 4 และ 10

❖ เหตุผลในการปฏิเสธ

องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเตย อ้างว่าได้สำเนาข้อมูลข่าวสารรายการที่ (1) - (3) ให้แก่ผู้อุทธรณ์ แต่ข้อมูลข่าวสารรายการที่ (4) ให้ดูเอกสารได้แต่ไม่สามารถสำเนาเอกสารให้ได้เนื่องจากเป็นเอกสารสำคัญทางการเงิน

❖ การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ พิจารณาเห็นว่า สัญญาจ้างงานซ่อมแซมถนนลูกรังหมู่ 3 4 และ 10 เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามนัยมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ และสัญญาจ้างดังกล่าวมิได้มีลักษณะใดตามมาตรา 15 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ อันจะเป็นเหตุไม่อาจเปิดเผย การเปิดเผยเป็นการแสดงถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ เป็นประโยชน์แก่สาธารณะและต่อทางราชการ

❖ มติคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเตย อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสัญญาจ้างงานซ่อมแซมถนนลูกรังหมู่ 3 4 และ 10 พร้อมสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์

คำวินิจฉัยที่ สด 98/2547

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายชื่อผู้เข้าสอบ
ข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต

ข้อมูลข่าวสารที่ขอ

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงผู้อำนวยการหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต ภาคบัณฑิต (นอกเวลา ราชการ) คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายชื่อผู้มีสิทธิสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ เพื่อคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต ภาคบัณฑิต (นอกเวลาราชการ) ปีการศึกษา 2546

เหตุผลในการปฏิเสธ

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แจ้งว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

สาเหตุที่อุทธรณ์

เพื่อตรวจสอบกระบวนการสอบคัดเลือกว่าเป็นไปด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรมต่อผู้เข้าสอบทุกรายหรือไม่

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ พิจารณาเห็นว่า บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิสอบข้อเขียนและสัมภาษณ์ดังกล่าวมิได้เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวบุคคล จึงมิใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล แต่เป็นข้อมูลที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นหลักฐานทางราชการในการดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกตามอำนาจหน้าที่ ดังนั้น จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยให้แก่ผู้อุทธรณ์ทราบเพื่อตรวจสอบความโปร่งใสในการสอบคัดเลือก แต่ในส่วนที่เป็นลายมือชื่อของผู้เข้าสอบ พิจารณาว่า หากมีการทำสำเนาอาจถูกนำไปเผยแพร่หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อเจ้าของลายมือชื่อได้โดยไม่สมควร จึงให้ปกปิด

มติคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงมีคำวินิจฉัยให้คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยวิธีให้ผู้อุทธรณ์ตรวจดูบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ แต่ในการจัดทำสำเนาเอกสารพร้อมคำรับรองสำเนาถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์ให้คณะนิติศาสตร์ขีดหรือทับด้วยสีดำเฉพาะตรงที่เป็นลายมือชื่อของผู้เข้าสอบในบัญชีรายชื่อทั้งสองรายการก่อนส่งมอบให้ผู้อุทธรณ์

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นผู้ผ่านจดหมายข่าว สสร.

Q & A

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หรือเติมคำลงในช่องว่าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

21-30 ปี

31-40 ปี

สูงกว่า 41 ปี

3. การศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

ข้าราชการ

พนักงาน บริษัท

พนักงาน รัฐวิสาหกิจ

เจ้าของธุรกิจ

อื่นๆ.....

ใบสมัครสมาชิก

จดหมายข่าว
สสร.

ชื่อ/นามสกุล _____

สถานที่จัดส่ง _____

รหัสไปรษณีย์ _____ โทรศัพท์ _____

ขอสมัครสมาชิกตั้งแต่ฉบับที่ _____ ประจำเดือน _____ เป็นต้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุลสาร จดหมายข่าว สขร.

5. ท่านอ่าน จุลสาร จดหมายข่าว สขร. บ่อยแค่ไหน

- อ่านทุกฉบับ อ่านบ้าง
 นานๆ ครั้ง อ่านเมื่อมีเรื่องที่เกี่ยวข้อง

6. ท่านชอบอ่านคอลัมน์อะไรมากที่สุด

---

7. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของ จุลสาร จดหมายข่าว สขร.

- เหมาะสมดีแล้ว
 ไม่เหมาะสม ควรปรับปรุง _____

---

8. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับรูปแบบ จุลสาร จดหมายข่าว สขร.

- เหมาะสมดีแล้ว
 ไม่เหมาะสม ควรปรับปรุง _____

---

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับระยะเวลาในการเผยแพร่ จุลสาร จดหมายข่าว สขร.

- เหมาะสมดีแล้ว
 ไม่เหมาะสม ควรปรับปรุง _____

---

10. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ ที่ต้องการแก้ไขปรับปรุง จุลสาร จดหมายข่าว สขร.

ขอขอบคุณในความร่วมมือนัดตอบแบบสอบถาม

ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

กรุณาส่ง

แสตมป์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล
ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 สำหรับผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (พ.ต.ต.ยงยุทธ สารสมบัติ) เป็น ประธานในพิธีเปิด เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2547 ณ กรุงเทพมหานคร

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จัดประชุมหารือที่ปรึกษาภาคประชาชนของ สสร. เกี่ยวกับการเผยแพร่กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2547 ณ กรุงเทพมหานคร

พระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

เป็นกฎหมายของประชาชนทุกคน เพื่อคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบกระบวนการทำงานของระบบราชการ ให้มีความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300
โทร. 0 2281 8552 - 3 โทรสาร 0 2281 8543
www.oic.go.th

แสดมปี

ส่ง

คณะที่ปรึกษา

นายชั่งทอง โสภาศิริวิทย์
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
นางวนิดา สักการโกศล
ผอ.สนง.คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
นายนคร เสรีรักษ์
ผอ.ส่วนนโยบายและวิเคราะห์
พ.ต.ท. วรทัต วิเชียรสรรค์
ผอ.ส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและตอบข้อหารือ
นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์
ผอ.ส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์
นางสาวสมรพันธ์ ดอกไม้ทอง
ผอ.ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
นางสาวปณิศา เหลืองวรเมธ
หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาระบบสารสนเทศ
นายศักดิ์ดา สุทธิโคตร
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

บรรณาธิการ

นางภัคพิชา จันทศิริ
คณะทำงาน
นางสาววันดี เรืองงาม
นางภัทรา จาริกศิลป์
นางสาวมณีนรัตน์ ปัญจสิริวรรณ
นายสายัณห์ รัชนีกุล